

Nr 295.

Av herr **Pehrsson-Bramstorp m. fl.**, om ändring av gällande bestämmelser om avdragsrätt och skattskyldighet för medlemsavgifter till vissa föreningar.

Jämlikt anvisningarna till 19 § kommunalskattelagen utgöra influtna medlemsavgifter till föreningarna icke skattepliktig inkomst. Jämlikt anvisningarna till 20 § kommunalskattelagen medgives å andra sidan icke avdrag för avgifter till föreningar. I praxis har emellertid frågan om avdragsrätt resp. skattskyldighet för medlemsavgifter varit föremål för synnerligen delade meningar. De i anvisningarna till 19 och 20 §§ kommunalskattelagen intagna bestämmelserna ha i stället för att verka upplysande tvärtom medfört ständiga skattetvister och föranlett olika tolkningar inom olika beskattningsmyndigheter. Tidigare har sålunda i många fall avdrag medgivits för medlemsavgifter, nödvändiga eller i vart fall gagneliga för medlemmens ekonomiska verksamhet. Genom av regeringsrätten under de sista åren avkunnade utslag har emellertid så till vida ett klagande av bestämmelsernas innebörd givits, att i varje fall avgifter till en ideell organisation ej äro avdragsgilla, även om avgifterna äro betingade av medlemmens egen ekonomiska verksamhet. Däremot torde i praxis icke hava avgjorts, huruvida avgifter utgivna till organisation, vilken driver ekonomisk verksamhet av samma eller likartad natur som medlemmen, äro avdragsgilla.

Enligt nuvarande bestämmelser har tolkningen i praxis gått därhän att avdrag över huvud icke medgives för kostnader av direkt ekonomisk betydelse i förvärvskälla. Som nämnts medgives icke avdrag för medlemmen. För föreningen utgör avgiften visserligen icke skattepliktig intäkt, men genom att avdrag för kostnader i föreningens verksamhet för belopp ofta uppgående till influtna medlemsavgifternas storlek förvägras blir föreningen i realiteten ofta beskattad för medlemsavgifterna.

Frågan om införande av ändrade bestämmelser rörande avdragsrätten resp. skattskyldigheten för medlemsavgifter har varit föremål för utredning av 1944 års allmänna skattekommitté, som den 1 oktober 1946 för statsrådet och chefen för kungl. finansdepartementet framlade en promemoria i ärendet. Enligt denna promemoria föreslås att avdragsrätt skall föreligga för avgifter som utgivas till föreningar eller sammanslutningar, som ha till uppgift att främja medlemmarnas ekonomiska intressen i viss förvärvskälla, eller till sådan förening eller sammanslutning, som den skattskyldige måste

tillhöra för att få utöva viss förvärvsverksamhet eller utöva sådan verksamhet på visst sätt. Å andra sidan föreslås att avgifter till dylika föreningar eller sammanslutningar, med undantag av avgifter till arbetsgivarföreningar, fackföreningar och därmed jämställda sammanslutningar, skola utgöra skattepliktig inkomst för föreningen eller sammanslutningen. Anledningen till den olika behandlingen mellan arbetsgivarföreningar och fackföreningar å ena sidan samt övriga föreningar å andra sidan har varit den, att avgifterna till förstnämnda sammanslutningar ansetts utgöra en slags försäkringsavgift. Skattskyldighet skulle sålunda åligga medlemmen för från föreningen eller sammanslutningen utbetalt bidrag.

De föreslagna avdragsreglerna för utgivaren synas vara lämpliga. Där-
emot torde den föreslagna lösningen, såvitt avser avgifterna i mottagande organisationens hand, icke vara rationell, såvitt avser arbetsgivarföreningar, fackföreningar och därmed jämställda sammanslutningar, då avgifterna kunna komma att användas för annat ändamål än konfliktunderstöd och därmed jämförliga utbetalningar. Det synes därför lämpligt att för samtliga föreningar, som driva verksamhet av ekonomisk betydelse för medlemmarna (ekonomiska föreningar och intresseföreningar), skattskyldighet skall föreligga för erhållna medlemsavgifter. Föreningen eller sammanslutningen skulle emellertid erhålla avdrag för vad som avsatts för framtida ändamål för fullföljande av föreningens allmänna syften och efter grunder i stort sett i överensstämmelse med vad som gäller för försäkringsanstalter. I den mån medlen tagas till användning böra de utgöra skattepliktig intäkt för föreningen, som emellertid samtidigt erhåller avdrag för utbetalda belopp. Genom en sådan anordning behöver någon tveksamhet icke föreligga huruvida en förening skall anses utgöra fackförening eller arbetsgivarförening å ena sidan eller annan förening av mera direkt ekonomisk betydelse för den skattskyldiges förvärvsverksamhet å andra sidan. Praktiskt taget fullständig garanti för att en avgift, som är nödvändig för den skattskyldiges förvärvsverksamhet, medgives till avdrag men heller icke mera kommer att givas genom en sådan åtgärd. Denna lösning nödvändiggör icke tillskapandet av något centralt kontrollorgan för avgörande i enskilda fall av skattskyldighet resp. avdragsrätt.

På grund av vad sålunda anförts hemställa vi,

att riksdagen måtte besluta att ändrade bestämmelser rörande avdragsrätten och skattskyldigheten för medlemsavgifter i enlighet med vad ovan anförts måtte införas.

Stockholm i januari 1948.

A. Pehrsson-Bramstorp.

Gösta Liedberg.

Hjalmar Svensson.